

Letné školy

Príklady výchovno-vzdelávacích aktivít počas letných škôl v školskom roku 2020/2021

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Tento materiál bol vytvorený Štátnym pedagogickým ústavom v rámci realizácie aktivít národného projektu Profesionálny rozvoj učiteľov (TEACHERS) (ITMS2014+: 312011AUN7), ktorý je realizovaný vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

www.ludskezdroje.gov.sk

www.minedu.sk

Autori: Katarína Bockaničová, Marek Bubeník, Lujza Čipková Hamplová, Libuša Hošťáková, Peter Kelecsényi, Anna Krnáčová, Mariana Páleníková, Janka Píšová, Monika Podolinská, Monika Reiterová, Adriana Šišková, František Urban, Ingrid Valová

Ukážka žiackej práce: Alexandra Butašová

© Štátny pedagogický ústav
Bratislava 2021

Príklady výchovno-vzdelávacích aktivít počas letných škôl v školskom roku 2020/2021

Príklady výchovno-vzdelávacích aktivít počas Letnej školy (ďalej LŠ) sú súčasťou výzvy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR zamerané na organizáciu letných škôl. Ich cieľom je zmiernenie dosahov dištančného vzdelávania v školskom roku 2020/2021.

Dokument obsahuje návrh organizácie, obsahu a plánovania Letnej školy formou praktického prepojenia vzdelávania a hrových aktivít na podporu tvorivosti a iniciatívnosti, hodnotovej výchovy, čitateľskej, matematickej, informačnej a prírodovednej gramotnosti, ale aj analytického a kritického myslenia. Príklady aktivít môžu byť **inšpiráciou** pre realizátorov Letných škôl.

NÁVRH ORGANIZÁCIE, OBSAHU A PLÁNOVANIA LETNEJ ŠKOLY

Rozdelenie žiakov do skupín

1. skupina: žiaci 0. – 3. ročníka ZŠ
2. skupina: žiaci 4. – 5. ročníka ZŠ
3. skupina: žiaci 6. – 9. ročníka ZŠ

Organizátor LŠ si však môže skupinu vytvoriť v závislosti od podmienok školy.

Miesto realizácie

Miestom realizácie výchovno-vzdelávacích aktivít by mal byť nielen interiér školy a triedy, ale aj vonkajšie priestory a blízke okolie školy. Letné školy je možné realizovať aj v priestoroch spolupracujúceho subjektu (múzeum, komunitné centrum a pod.).

Obsah a plánovanie

A. Obsahovo integrovaný či tematicky zameraný program, v ktorom sa prepája obsah a ciele z viacerých vzdelávacích oblastí

Charakter výchovno-vzdelávacích aktivít by mal podporovať rozvoj vedomostí a zručností viažucich sa ku všetkým vzdelávacím oblastiam štátneho vzdelávacieho programu. Výhodiskom plánovania aktivít by však mala byť integrácia obsahu vzdelávania tak, aby sa na základe komplexných, projektových aktivít rozvíjalo široké spektrum kompetencií a gramotností u žiakov, vrátane umelecko-výchovnej a pohybovej činnosti, ako aj výchovy k hodnotám.

Integrácia obsahu vzdelávania sa môže realizovať cez projektové aktivity a/alebo problémové vyučovanie vychádzajúce z rôznych situácií približujúcich sa čo najviac reálnemu životu.

B. Aktivity z jednotlivých vzdelávacích oblastí, ktoré sa realizujú zážitkovou formou a v priebehu dňa sa zmysluplne striedajú

Cieľom aktivít z jednotlivých vzdelávacích oblastí by malo byť popri rozvoji, opakovaní a prehĺbovaní vedomostí a zručností z kľúčového učiva, vytváranie podmienok na rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov (najmä schopnosti spolupráce, tolerancie), jazykových a komunikačných kompetencií (vyjadrovanie vlastných myšlienok ústnou aj písomnou formou v štátnom jazyku a/alebo jazyku národnostnej menšiny, schopnosť diskutovať, prezentovať) či rozvoj kultúrnych kompetencií (poznatie a rozvíjanie kultúry a tradícií regiónu, v ktorom žiak žije, osvojenie si nástrojov na vyjadrenie, poznanie vlastnej kultúrnej identity) a zdravého životného štýlu.

PRÍKLADY OBSAHOVO INTEGROVANÉHO PROGRAMU LETNEJ ŠKOLY

Projektová aktivita: Z ČOHO SA VARÍ KEČUP
Odporúčaná skupina: žiaci 0. – 3. ročníka
Časová dotácia: 1 deň

NÁZOV AKTIVITY	ZAMERANIE AKTIVITY	REALIZÁCIA AKTIVITY
Z ČOHO SA VARÍ KEČUP	<p>Tvorenie oznamovacích (opytovacích) viet</p> <p>Analyzovanie slov, delenie slov na slabiky, určenie počtu slabík v slove</p> <p>Opísanie predmetov na základe ich najcharakteristickejších znakov</p> <p>Rozvíjanie vyjadrovacích schopností žiakov</p>	<p>Učiteľ prinesie tašku plnú rôznych ingrediencií/surovín. Žiaci postupne vyťahujú jednu surovinu za druhou a pomenúvajú ich po slovensky (ale aj v ich materinskom alebo cudzom jazyku). Iní žiaci zapisujú oba názvy na tabuľu. Určia počet slabík v každom slove a slová rozdelia na jednoslabičné a viacslabičné, resp. ich názvy usporiadajú podľa abecedy. Ďalšou aktivitou je opis jednotlivých ingrediencií. Žiaci tvoria oznamovacie vety, v ktorých sa zamerajú na farbu, veľkosť a chuť opisovaných surovín. Alternatívou môže byť dialóg dvoch žiakov – jeden sa pýta (opytovacie vety), druhý odpovedá (oznamovacie vety).</p> <p>Na záver učiteľ zadá problémovú úlohu: Navrhňte postup, ako z týchto ingrediencií uvaríme kečup tak, aby sme použili všetky. Svoj návrh si porovnajte s receptom na tabuli (učiteľ ho vopred na ňu napíše). Ak má škola funkčnú kuchynku, najefektívnejším ukončením je vlastná výroba kečupu ako veľmi zaujímavá praktická aktivita.</p>
POKLADNIČNÝ BLOK	<p>Rozvíjanie čítania s porozumením</p> <p>Rozklad dvojčíferného čísla na desiatky a jednotky (pomocou euro mincí a bankoviek opätovne zložiť sumu za nákup)</p> <p>Rozvíjanie finančnej gramotnosti</p>	<p>Učiteľ si vopred pripraví zväčšené kópie pokladničných blokov z nákupu ingrediencií na uvarenie kečupu. Žiaci sa zamerajú na ich počet a cenu. Povedia počet eur aj počet centov a konkrétnu sumu zložia z magnetických euro mincí a bankoviek, resp. môžu použiť aj iné dostupné modely mincí a bankoviek z plastu či papiera. Žiaci postupne určia najlacnejšiu a najdrahšiu položku z pokladničného bloku. Jednotlivé sumy usporiadajú od najnižšej až po tú najvyššiu.</p>

<p>CHUŤ A VÔŇA ZELENINY</p>	<p>Rozvíjanie bádateľských zručností žiakov: význam a životné podmienky úžitkových rastlín aj prostredníctvom vlastného pozorovania</p> <p>Aplikácia osvojených vedomostí a zručností pri praktických činnostiach</p> <p>Rozvíjanie zmyslov: hmat, čuch, chuť</p>	<p>Žiaci zo zoznamu ingrediencií na výrobu kečupu vyberú len zeleninu a ovocie – paradajky, cibuľu a jablká. Opisujú, aký je to druh zeleniny a ovocia, aké sú ich životné podmienky na rast, aké sú ich nároky na teplo, vlahu a slnečné svetlo. Ak to podmienky dovoľujú, skupina sa môže presunúť von zo školy a počas prechádzky objavujú v záhradách aj iné druhy zeleniny a ovocia. Opisujú ich farbu aj veľkosť.</p> <p>Po návrate do triedy vyhľadávajú na internete informácie o pôvode rastlín. Úlohou každého žiaka je nájsť jednu zaujímavosť, ktorú odprezentuje svojim spolužiakom. Tí sa vyjadria, či je to pre nich informácia známa alebo neznáma. Spetrením aktivity je testovanie jednotlivých zmyslov so zavretými očami od hmatu, čuchu až po chuť.</p>
<p>MAĽOVANÝ RECEPT</p>	<p>Rozvíjanie tvorivosti</p> <p>Rozvíjanie účinnej spolupráce vo dvojiciach / tímoch</p>	<p>Úlohou žiakov je výtvarne spracovať recept na uvarenie kečupu. Jednou z možností je, že každý žiak bude maľovať sám svoj vlastný recept. Ďalšou je možnosť spolupracovať. Žiaci vytvoria tím/viac tímov, budú na úlohe pracovať spoločne a ich výstupom môže byť „receptové leporelo.“</p>

Projektová aktivita: CLAVES REGNI MARIA THERESIA – ÚNIKOVÁ HRA
Odporúčaná skupina: žiaci 4. – 5. ročníka / 6. – 9. ročníka
Časová dotácia: 1 deň

NÁZOV AKTIVITY	ZAMERANIE AKTIVITY	REALIZÁCIA AKTIVITY
RANNÝ KRUH	Vytvorenie priaznivej, pozitívnej klímy skupiny a priestoru na spoznanie bežného života žiakov navzájom	V rámci ranného kruhu učiteľ navodí atmosféru pre tému dňa. Zistí záujem žiakov o danú tému, ale aj o spracovanie, ktoré je inovatívnou formou úlohy.
ÚNIKOVÁ HRA	Rozvíjanie logického myslenia Spojenie reálneho sveta s históriou Utvrdenie historických udalostí obdobia Márie Terézie a jej pôsobenia a vplyvov na Slovensko	<p>Učiteľ predstaví žiakom aktivitu a princípy únikovej hry. Dohodnú si pravidlá a rozdelia sa na menšie tímy. Učiteľ si pripraví prezentáciu o živote Márie Terézie a jej pôsobení na Slovensku. Sústreďí sa najmä na reformy, ktoré Mária Terézia urobila v oblasti vzdelávania.</p> <p>Žiaci majú k dispozícii rôzne možnosti, ako sa k informáciám vrátiť (internet, encyklopédie a iné).</p> <p><i>Úvodné slová učiteľa:</i></p> <p>Určite sa potešíte, keď Vám pripomeniem Vašu obľúbenú tému z dejepisu. Vyslovím len dve písmenká M. T., určite sa Vám už vybavilo meno panovníčky z habsburského rodu. Panovníčky, ktorá stála aj pri zakladaní niektorých škôl v Bratislave a jej okolí a bola ich dobrou podporovateľkou. Nie, nebudem ju menovať.</p> <p>V minulých rokoch bola vyhlásená súťaž pre celé Slovensko Kľúče od kráľovstva Márie Terézie. Počuli ste o nej? Zúčastnili ste sa? Obyčajne sa písali eseje na túto tému, ale dnes... Prišla mi na um trochu zábavnejšia forma, ktorou by sme si túto významnú panovníčku v spojitosti s našou školou osviežili.</p> <p>Vytvorte escape-room alebo pokladovku pre žiakov alebo iných záujemcov. Môžete si to predstaviť ako podnikateľský zámer pre školu na poobedie alebo ako Váš zlý sen, že nastala karanténa a Vás zamkli v škole, potrebujete nájsť kľúč, aby ste sa mohli dostať von a ísť domov. Bude sa to volať po latinsky „Claves regni Maria Theresia“ (znie to tajomne a znamená to „kľúče od</p>

		<p>kráľovstva Márie Terézie“). Zájemcovia o hru budú mať za úlohu prejsť Vašimi úlohami, aby získali kľúče od kráľovstva (aby sa mohli dostať von zo školy, prípadne od tajnej chodby, ktorá má viesť podľa legendy zo sály Notre Dame až na Bratislavský hrad). Vytvorte aj náskres miestností, kde majú zájemcovia Vaše úlohy plniť. Použite, prosím, ale len jedno poschodie našej školy (prízemie, prvé poschodie, medziposchodie alebo druhé poschodie) a vytvorte minimálne päť úloh, ktoré súvisia so životom Márie Terézie. Tieto informácie môžete vo Vašej pokladovke alebo escape-roome použiť. Vašej fantázii ďalej medze nekladím.</p>
--	--	---

Zajtra si môžu iné skupiny zahrať vašu hru.

CLAVES REGNI MARIA THERESIA – ÚNIKOVÁ HRA (UKÁŽKA ŽIACKEJ PRÁCE)

OBÁLKA

Požiar rekonstrukcie školskej krypty v roku 2020 na Základnej škole Matky Alexie sa na našu v rúniach stará zapечатú obálku.

V obálke boli list, v ktorom bolo útlahým písmom napísané:

17. 7. 1770 v Pražskom

Moji priatelia,

Naše list píšem z generovania pannačily "Mária Terézia". Moje meno je Adam František Kollár a som slobodný barokový učiteľ v škole v Prahe. Keďže Zelená pannačily "Mária Terézia" bola prázdná, táto list napíšem pre budúcu generáciu. Uvediem túto pannačilu na svoj zvláštny spôsob. Keďže "Mária Terézia" má byť v škole, ktorá sa nazýva "Mária Terézia" a ktorá má byť v škole, ktorá sa nazýva "Mária Terézia".

Zelená pannačila sa v škole v Prahe nazýva "Mária Terézia".

Adam František Kollár, slávny učiteľ

1. INDÍCIA

Ako iste viete, v priestoroch, kde sa nachádzate, stála pôvodne dievčenská škola Notre Dame.

Dievčatá, ktoré navštevovali túto školu, vedeli veľmi veľa o živote pannačily, ktorá sa prirúnila o jej vznik.

Máte aj vy také vedomosti ako máš Madré dámy?

Ak správne odpoviete na otázky, tapička Vám prezradí miesto, kde nájdete ďalšiu indicu vedúcu ku kľúču.

MÁRIA TERÉZIA

VEĽKÁ KRÁĽOVNA ČESKA... KRÁĽOVNA
KRAJČENKOVI JOZEFU II. OTC
VEĽKÁ KRÁĽOVNA HUNGARSKA
JEJ OTC, KEĽDŽI SA NARODIL V ŠTÁTNEJ
VEĽKÁ KRÁĽOVNA ČESKA
POČET ROKOV ŽIVOTA V ŠTÁTNEJ

2. INDÍCIA

Prvá hodinka Vás doviedla na miesto, kde musíte nájsť ďalšiu indicu. Indicia sa nachádzajú na spodnej strane jednej zo stoličiek v tejto miestnosti.

Máte však iba jeden pokus. Ak odočítate nesprávnu stoličku, indicia sa zničí a vy kľúč ku kráľovstvu nikdy nenájdete.

Odpovezte na otázku:

Ako sa volá mesto, v ktorom bola Mária-Terézia v roku 1741 korunovaná za uhorskú kráľovnú (historický názov)? Zistite počet písmen tohto slova.

Začínate odčítavať stoličky podľa tohto čísla smerom od dverí zľava doprava.

3. INDÍCIA

Ak ste počítali správne, pod stoličkou ste našli túto pomôcku:

Starostlivo si ju odočítajte, mohla by sa Vám ešte zísť...

4. INDÍCIA

Ste blízko ku kľúču od kráľovstva Márie-Terézie. Kľúč sa však v krypte: školy nenachádza, vaša cesta sa ešte neskončila.

Nájdete ho ukrytý pod prešporskými hradbami, bránami a baštami. Sme v roku 1765.

Musíte mať plán...

Vyberiete sa ho hľadať do ulíc starého mesta alebo zastanete v našej škole...?

5. INDÍCIA

Nestratili ste sa v uličkách Bratislavy a našli ste trezor.

Musíte teraz zadať správny kód, ktorý vás privedie ku kľúču.

Je to štvorčísle, ktoré je zhodné s rokom sobáša Márie Terézie s Františkom I. Lotrinským.

Ak neviete, môžete použiť indicu 5.3, ktorú ste našli v krypte.

KRÁĽOVSTVO MÁRIE TERÉZIE

Otvorili ste trezor. Na vašu prekvapenie sa v ňom však nenachádza žiadne naozajstny kľúč... našli ste iba tento list.

Moji priatelia,

Keď Zelená pannačila list napíšem, to je útlahým písmom napísané. Keďže sa v škole v Prahe nachádza, táto list napíšem pre budúcu generáciu. Uvediem túto pannačilu na svoj zvláštny spôsob. Keďže "Mária Terézia" má byť v škole, ktorá sa nazýva "Mária Terézia" a ktorá má byť v škole, ktorá sa nazýva "Mária Terézia".

Zelená pannačila sa v škole v Prahe nazýva "Mária Terézia".

Adam František Kollár, slávny učiteľ

Projektová aktivita: OLYMPIJSKÉ HRY – ICH PRÍPRAVA A REALIZÁCIA

V Letnej škole si môžu žiaci spraviť vlastné olympijské hry. Projekt sa odvíja od počtu žiakov, ich vekového rozloženia, personálneho zabezpečenia a možnosti samotnej školy.

Odporúčaná skupina: žiaci 4. – 5. ročníka; 6. – 9. ročníka

Časová dotácia: 5 dní

Cieľ: Hlavným cieľom je navrhnúť a uskutočniť vlastné olympijské hry. Jednotlivé úlohy v rámci projektu budú žiaci riešiť v závislosti od počtu žiakov v skupinách a podľa dostupných možností. Žiaci budú riešiť napríklad tieto úlohy: vyhľadávať informácie, tvoriť pomôcky k prezentácii, hľadať spôsoby uskutočnenia danej disciplíny.

Pomôcky: encyklopédie, výkresy, papier, farby, počítač, internet, športové náčinie, mapa, stopky, odmeny

Zdroj: bol vytvorený MOV a ponúka návrhy na ďalšie zaujímavé činnosti:
<https://www.olympic.org/-/media/Document%20Library/OlympicOrg/IOC/What-We-Do/Promote-Olympism/Olympic-Values-Education-Programme/Toolkit/Activity-Sheets/Slovak.pdf?la=fr-FR&hash=20F74E409430A7761B452908EEF05AF323533C80>

NÁZOV AKTIVITY	ZAMERANIE AKTIVITY	REALIZÁCIA AKTIVITY
1. DEŇ	RANNÝ KRUH	Predstavenie sa v rámci skupiny, stručné seba charakteristiky, rozhovor o tom, čo žiaci robili počas voľných dní. Učiteľ sa zameria na otázky okolo OH a predstaví projekt OH pre skupinu.
	Zdieľanie informácií Vyhľadávanie informácií História OH, významní športovci (naši i zahraniční), olympijské športy Tvorba harmonogramu – čas, miery tabuľky Ilustrovaný príbeh Svetadiely, krajiny	Učiteľ rozdelí skupinu na pracovné tímy. Skupina si spoločne vytýči ciele a rozdelí úlohy. Každý tím bude pracovať na niektorej úlohe. Výstupy z úloh sa v poslednej časti dňa poskladajú do jedného spoločného výstupu za celú skupinu. Tímy budú pracovať na získaní informácií o novodobých OH (1. tím), histórii OH (2. tím) a olympijských športoch (3. tím). Tímy vytvoria vlajku OH a vlajky krajín, ktoré by chceli na záver reprezentovať. Na záver dňa si vymenia získané informácie.

2. DEŇ	RANNÝ KRUH	Zhodnotenie predchádzajúceho dňa. Diskusia o zmysle OH.
	Rozvíjanie čítania s porozumením a písomného prejavu Športové disciplíny Kresba pastelkami a vodovými farbami	Žiaci pokračujú prácou v tímoch. Zamerajú sa na informácie o jednotlivých disciplínach. Vytvoria propagačné plagáty dvoj a viacjazyčné podľa možností skupiny. Prípadne si môžu vyskúšať disciplíny, o ktorých budú rozprávať a prezentovať ich.
3. DEŇ	RANNÝ KRUH	Zhodnotenie predchádzajúceho dňa. Diskusia na tému hlavných myšlienok OH. Príprava dňa.
	Úspechy slovenských a zahraničných športovcov na ME, MS, OH Opis osoby Novinový článok Časový harmonogram	Olympijské heslo „Citius, Altius, Fortius“ („Rýchlejšie, vyššie, silnejšie“) prvýkrát použil mních Henri Didon, blízky priateľ baróna Pierra de Coubertin. Žiaci sa spoločne zamyslia nad heslom OH, čo to pre nich znamená, ako podľa nich toto heslo ovplyvňuje charakter účastníka OH. V tímoch si vyberú osobnosti OH, pokúsia sa o ich charakteristiku a vytvoria novinový článok o olympijskej osobnosti. Podľa veku žiakov a ich jazykovej úrovne v cudzom jazyku, môžu článok aj preložiť do cudzieho jazyka.
4. DEŇ	RANNÝ KRUH	Zhodnotenie predchádzajúceho dňa. Žiaci sa vrátia k téme z predošlého dňa, nastaví si úlohy na predposledný deň.
	Manažment času Reklamy a propagačný materiál Príprava na foto a video dokumentáciu	Žiaci už poznajú športovcov aj jednotlivé disciplíny ich dnešnou úlohou je zostaviť harmonogram a náplň zajtrajšieho olympijského dňa. Vytvoriť tímy, pomôcky, časový harmonogram – ceremoniál, zvoliť si odmeny, pripraviť ceny, vytvoriť olympijskú zástavu. Zároveň si vopred premyslia, kto bude dokumentovať priebeh zajtrajšieho dňa OH.
5. DEŇ	RANNÝ KRUH	Zhodnotenie predchádzajúceho dňa, týždňa. Príprava na realizáciu OH. Zdôraznenie etiky športovca, férovosť.
	Pohybové aktivity Krátky kurz podania prvej pomoci Spracovávanie foto a video dokumentácie Práca na informačnej tabuli s výsledkami aktérov	Učitelia pracujú so žiakmi v športovom areáli školy, zaznamenávajú výsledky a riadia sa vytvoreným harmonogramom hier. Učiteľ na záver zhodnotí priebeh celého týždňa a všetkých výstupov (nielen športových).

PRÍKLAD PROGRAMU LETNEJ ŠKOLY, POSTAVENOM NA AKTIVITÁCH Z JEDNOTLIVÝCH VZDELÁVACÍCH OBLASTÍ

Návrh týždenného rozvrhu LETNEJ ŠKOLY

Návrh je len inšpiráciou a ponúkaný ako skladačka, ktorá posluží pre zostavenie plánu aktivít pre jeden cyklus Letnej školy.

	8.00 – 8.20	8.30 – 10.30	10.45 – 12.00	12.45 – 14.45	15.00 – 16.30
P	Ranný kruh	Aktivity zamerané na podporu komunikačných spôsobilostí	Aktivity zamerané na rozvoj zručností	Prírodovedné aktivity	Aktivity zamerané na rozvoj zručností Vyhodnotenie dňa
U	Ranný kruh	Matematické aktivity	Aktivity zamerané na rozvoj zručností	Spoločenskovedné aktivity	Aktivity zamerané na rozvoj zručností Vyhodnotenie dňa
S	Ranný kruh	Aktivity zamerané na podporu komunikačných spôsobilostí	Aktivity zamerané na rozvoj zručností	Prírodovedné aktivity	Aktivity zamerané na rozvoj zručností Vyhodnotenie dňa
Š	Ranný kruh	Matematické aktivity	Aktivity zamerané na rozvoj zručností	Spoločenskovedné aktivity	Aktivity zamerané na rozvoj zručností Vyhodnotenie dňa
P	Ranný kruh	Aktivity zamerané na podporu komunikačných spôsobilostí	Matematické aktivity	Vyhodnotenie týždňa v rámci skupiny/celej LŠ Prezentácia prác žiakov (divadlo, plagáty, výstavy prác a pod.)	

RANNÝ KRUH

Letná škola by nemala vytvárať iba priestor na rozvíjanie a prehľbovanie vedomostí, zručností a postojov žiakov prostredníctvom výchovno-vzdelávacích a voľnočasových aktivít, ale mala by byť aj miestom pre ich osobnostný rozvoj a rast. Podpora rozvoja osobnosti môže byť umocnená zameraním sa na rozvíjanie charakterových silných stránok jednotlivých žiakov.

ZAMERANIE AKTIVÍT	PRÍKLADY REALIZÁCIE AKTIVÍT
<p>Cieľom aktivity je:</p> <ul style="list-style-type: none">– vytvoriť priaznivú, pozitívnu klímu skupiny a dať priestor pre spoznanie bežného života žiakov navzájom,– rozvíjať komunikačné schopnosti žiakov rovnako ako aj schopnosť aktívne počúvať,– prehľbovať medziľudské vzťahy, podporovať premýšľanie žiakov o tom, čo vo voľnom čase robili,– vytvárať aspoň minimálny priestor pre motiváciu využívať svoj voľný čas tak, aby sa počas neho rozvíjali. <p><i>Učiteľom poskytuje priestor na získanie množstva informácií o žiakoch, ich prežívaní, názoroch, postojoch a vzťahoch v komunitách, kde žijú.</i></p>	<p>Vstupom do rannej komunity žiaci a učiteľ/učiteľský tím spolu vedú rozhovor o tom, čo robili deň predtým, keď prišli po LŠ domov.</p> <p>Učiteľ/učiteľský tím môže zvoliť na jednotlivé dni témy, ktoré budú ústrednou témou celého dňa LŠ a sú obsahom ranného kruhu – v čase ranného kruhu naladí žiakov na vnímanie a premýšľanie o téme počas celého dňa.</p>

ZAMERANIE AKTIVÍT	PRÍKLADY REALIZÁCIE AKTIVÍT
<p>Motivovanie žiakov k čítaniu</p> <p>Podporovanie čítania pre radosť a motivovanie žiakov veku primeranými textami</p> <p>Rozvíjanie čitateľských kompetencií tak, aby žiaci vedeli vyhľadať informácie vo veku primeraných textoch</p> <p>Rozvíjanie techniky aktívneho počúvania</p> <p>Rozvíjanie vyjadrovacích schopností žiakov (ústne, písomne)</p> <p>Rozvíjanie techniky písania a zručnosti písomného prejavu</p> <p>Aplikácia osvojených vedomostí a zručností pri praktických činnostiach s textom</p> <p>Vyjadrenie vlastného čitateľského zážitku</p>	<p>PEXESO</p> <p>Cieľom aktivity je precvičenie čítania, pamäte, sústredenosti a rešpektovanie pravidiel hry.</p> <p>Učiteľ pripraví žiakom kartičky z výkresu, najvýhodnejšie s rozmerom 5 x 5 cm. Každý žiak dostane dvojicu kartičiek. Spoločne si určia slová zo známych písmen, ktoré napíšu a nakreslia na kartičky (napríklad slovo <i>mačka</i> a obrázok mačky). Je výhodné dohodnúť sa vopred, aby v hre nebolo viacero rovnakých slov. Každý tak vytvorí dvojicu <i>slovo – obrázok</i>, ktoré potom použijú v hre PEXESO. Ak je žiakov veľa na jednu hru, pripraví každý viac dvojíc pexesových kartičiek a žiaci sa budú hrať v menších skupinkách.</p> <hr/> <p>HĽADÁM ŤA</p> <p>Cieľom aktivity je sluchová analýza viet.</p> <p>Učiteľ povie žiakom slovo, ktoré majú hľadať – počúvať vo vetách. Napríklad slovo <i>kráča</i>. Potom hovorí vety, v ktorých dané slovo je alebo nie je (<i>Po dvore kráča malý psík. Po lúke behá malé žrievä.</i>). Žiaci po každej vete povedia, či v nej našli – počuli dohodnuté slovo.</p> <hr/> <p>BYSTRÉ UŠKÁ</p> <p>Cieľom aktivity je sluchová analýza viet.</p> <p>Učiteľ sa vopred so žiakmi dohodne, ktoré slová vo vetách budú hľadať – počúvať. Napríklad <i>názvy predmetov/činností v triede</i>. Potom hovorí rôzne krátke (3 – 4 slovné vety), v ktorých použije alebo nepoužije názov nejakého predmetu/činnosti v triede (<i>Potrebujem veľký stôl. Vrabček čviriká na konári.</i>). Žiak, ktorý počuje vo vete názov predmetu/činnosti v triede, zdvihne ruku, má <i>bystré ušká</i>.</p>

ZAMERANIE AKTIVÍT	PRÍKLADY REALIZÁCIE AKTIVÍT
<p>Motivovanie žiakov k čítaniu</p> <p>Podporovanie čítania pre radosť a motivovanie žiakov veku primeranými textami</p> <p>Rozvíjanie čitateľských kompetencií tak, aby žiaci vedeli vyhľadať informácie vo veku primeraných textoch</p> <p>Rozvíjanie techniky aktívneho počúvania</p> <p>Rozvíjanie vyjadrovacích schopností žiakov (ústne, písomne)</p> <p>Rozvíjanie techniky písania a zručnosti písomného prejavu</p> <p>Aplikácia osvojených vedomostí a zručností pri praktických činnostiach s textom</p> <p>Vyjadrenie vlastného čitateľského zážitku</p>	<p>DÁŽĎ ZO SLABÍK</p> <p>Cieľom aktivity je skladanie slov zo slabík, precvičenie čítania.</p> <p>Učiteľ má pripravené kartičky so slabikami, ktoré tvoria slová zložené zo známych písmen. Každé slovo je napísané inou farbou alebo na papieri inej farby. Najvýhodnejšie je, aby bolo toľko slov, koľko žiakov sa aktivity zúčastní. Na kartičkách budú dvoj i trojslabičné slová. Učiteľ zoberie všetky kartičky do ruky, ruky zdvihne čo najvyššie a kartičky so slabikami pustí na zem – je to dážd' zo slabík. Žiaci začnú medzi popadanými slabikami hľadať tie, ktoré tvoria slovo. Na lavici slovo správne zložia a potom ho prečítajú.</p> <p>TELEFÓN</p> <p>Cieľom aktivity je sústredené počúvanie, precvičenie čítania a rešpektovanie pravidiel hry.</p> <p>Žiaci sa rozdelia do dvoch alebo troch rovnakých skupín. Postavia sa do zástupu čelom k učiteľovi. Za chrbtom asi meter od posledných žiakov v zástupe budú na lavici položené slabiky napísané na kartičkách. Učiteľ si premyslí slabiku, ktorú si budú žiaci telefonovať. Slabiku pošepká každému prvému žiakovi v zástupe. Tí sa na pokyn otočia k spolužiakovi a pošepkajú mu slabiku do ucha. Takto si postupne celá skupina pošepká danú slabiku – klasická hra <i>Na telefón</i>. Posledný žiak zo skupiny, keď sa dozvie slabiku, uteká k lavici s napísanými slabikami, zdvihne ju a nahlas prečíta. Môže sa stať, že žiaci pri šepkaní „v telefóne“ slabiku popletú a na záver prečítajú celkom inú slabiku.</p> <p>MOJE VETY</p> <p>Cieľom aktivity je tvorenie viet s daným počtom slov.</p> <p>Učiteľ povie žiakom vetu, ktorá má tri slová, napríklad <i>Vonku svieti slnko</i>. Žiaci určia počet slov vo vete a znázornia ho na lavici farbičkami (horizontálne uložia vedľa seba toľko farbičiek, koľko je vo vete slov). Potom tvoria svoje vety s daným počtom slov. Žiaci môžu pracovať a navrhovať počet slov vo dvojiciach alebo malých skupinkách a navzájom sa kontrolovať.</p>

ZAMERANIE AKTIVÍT	PRÍKLADY REALIZÁCIE AKTIVÍT
<p>Cieľom všetkých činností zameraných aktivít je:</p> <p>Rozvíjanie všeobecných a komunikačných kompetencií:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uvedomelé získavanie nových vedomostí a spôsobilostí, – účinná spolupráca vo dvojiciach i v pracovných skupinách, – pochopenie zámeru zadanej úlohy, – udržanie pozornosti pri prijímaní poskytovaných informácií, – aktívne využívanie doteraz osvojeného cudzieho jazyka, – dopĺňanie a rozvíjanie komunikačných jazykových činností a stratégií, ich prepájanie s poznaným, – rozvíjanie schopnosti kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja, – opakovanie si osvojených vedomostí a ich dopĺňanie. <p>Rozvíjanie čítania s porozumením, počúvania s porozumením, ústneho a písomného prejavu.</p>	<p>STARÁME SA O ZVIERATKÁ</p> <p>Žiaci prinesú do školy fotky, obrázky domácich zvierat, ktoré doma chovajú, alebo by chceli chovať. V skupinách s pomocou učiteľa zhromažďujú vybrané fakty o domácich zvieratách, môžu ich sumarizovať z vlastných skúseností, zážitkov a dopĺňať ich vyhľadávaním v knihách, učebniciach, na internete, alebo encyklopédiách. Zo získaných informácií pripravujú jednoduchý ilustrovaný projekt, ktorý prezentujú spolužiakom, v ktorom predstavujú vybraný druh domácich zvierat a opíšu starostlivosť o domáce zviera.</p> <p>PREDSTAVUJEME NAŠU ŠKOLU A TRIEDU</p> <p>Učiteľ žiakom predstaví simulovanú situáciu, keď sa škola zapája do eTwinning s partnerskými školami v ďalších európskych štátoch. S pomocou učiteľa si žiaci majú pripraviť základné informácie o svojej triede a škole, ktoré budú naživo, alebo cez e-mail a skype prezentovať svojim kamarátom z iných skupín počas letných škôl. Následne môžu žiaci vyhľadávať a porovnávať informácie o podobných školách v zahraničí, ktoré je možné nájsť na internete.</p> <p><i>Odporúčaný zdroj:</i> https://www.etwinning.net/en/pub/etwinning-plus.htm</p> <p>JEDEN OBRÁZOK JE VIAC AKO 1000 SLOV</p> <p>Žiaci sa rozdelia do skupín (v závislosti od počtu budú 3 – 4 žiaci pracovať ako tím). Každý tím si vyberie jeden obraz, ktorý slúži ako inšpirácia pre písanie príbehu (môžete použiť kópiu klasickej maľby, fotografiu, ilustráciu a pod.). Pri pohľade na obraz, po vzájomnej diskusii a návrhoch jednotlivých členov tímu, spoločne napíšu prvých pár úvodných viet príbehu. Odsek sa potom posunie do iného tímu, ktorý si ho prečíta a pridá svojich pár viet do príbehu. Podporný obrazový materiál ostáva v tíme, ktorý začal „príbeh“ písať. Proces sa opakuje, príbeh sa posúva jednotlivým tímom, až kým sa nedokončí. Všetky tímy potom zhromaždia svoje texty; každý tím prečíta nahlas výsledok kolektívnej práce a zároveň ukáže obraz, ktorý slúžil ako inšpirácia na jeho napísanie. V záverečnej reflexii môžu v skupine zhodnotiť, ako sa im úloha podarila, resp. ktorý obraz sa podarilo najlepšie vystihnúť v príbehu. Zároveň môžu zhodnotiť ako sa im v tíme pracovalo, ako náročné bolo zhostiť sa tejto úlohy (či bolo jednoduchšie vymyslieť úvod k príbehu na základe obrazovej predlohy, alebo nadviazať na úvod príbehu, ktorý začal písať iný tím).</p> <p><i>Námety na aktivity rozvíjajúce komunikačné činnosti a stratégie na základe práce s textom:</i> http://www.storyarts.org/lessonplans/lessonideas/index.html#picture</p>

ZAMERANIE AKTIVÍT	PRÍKLADY REALIZÁCIE AKTIVÍT
Opakovanie párnych alebo nepárnych čísel a ich usporiadania	<p>LOPTOVÁ MATEMATIKA</p> <p>Žiaci si na hrudník upevnia štipcom papier s prirodzeným číslom, pričom každý žiak bude predstavovať iné číslo. Ak bude v triede napr. 15 žiakov, tak budú mať na hrudníkoch čísla od 1 do 15. Žiaci sa v ľubovoľnom poradí postavia do kruhu.</p> <p>Aktivita 1: Žiaci s párnymi číslami si hádžu loptu vo vzostupnom poradí (2, 4, 6, 8, 10, 12, 14).</p> <p>Aktivita 2: Žiaci s nepárными číslami si hádžu loptu vo vzostupnom poradí (1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15).</p> <p>Aktivita 3: Žiaci s párnymi číslami si hádžu loptu v zostupnom poradí (14, 12, 10, 8, 6, 4, 2).</p> <p>Aktivita 4: Žiaci s nepárными číslami si hádžu loptu v zostupnom poradí (15, 13, 11, 9, 7, 5, 3, 1).</p> <p>Ak niektorý žiak hodí loptu nesprávnemu „číslu“, tak vypadáva a svoje číslo pripevní na hrudník žiakovi s najvyšším číslom. Napríklad, ak sa pomýli žiak s číslom 3, tak žiak s číslom 15 sa stane od toho momentu číslom 3, teda počet žiakov klesne na 14. Pri každom takomto pomýlení sa dôjde k zmene aktivity (1→2, 2→3, 3→4, 4→1), aby boli pri hádzaní lopty zapojené všetky čísla, aj párne, aj nepárne.</p>
Aplikácia Talesovej vety v praxi	<p>NÁJDI STRED</p> <p>Pomôcky: dve neohybné podložky – jedna kruhová, druhá obdĺžniková</p> <p>Úlohou žiakov je nájsť stred kruhu, ak majú k dispozícii len tvrdú (neohybnú) podložku v tvare kruhu (na nej musia nájsť stred) a tvrdú podložku v tvare obdĺžnika.</p>

ZAMERANIE AKTIVÍT	PRÍKLADY REALIZÁCIE AKTIVÍT
<p>Rozvíjanie logického myslenia a priestorovej predstavivosti</p>	<p>TANGRAMOVÁ MATEMATIKA</p> <p>Žiaci potrebujú tangram, nožnice a farbičky.</p> <p>Pravidlá hry sú nasledovné:</p> <ul style="list-style-type: none"> – v každom obraze musia byť použité všetky časti skladačky (je ich spolu 7), – žiadne časti sa nesmú prekryvať, – rovnobežník môže byť použitý aj prevrátený. <p><i>Aktivita 1</i></p> <p>Žiaci vytvárajú postavy ľudí, zvierat, predmetov a geometrických obrazcov podľa vlastnej fantázie a výsledok si zaznačia.</p> <p><i>Aktivita 2</i></p> <p>Žiaci poskladajú jednotlivé časti do vopred daných obrysov a výsledok si zakreslia do týchto obrysov.</p> <p><i>Zdroj:</i> https://mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/uhercikova_2.pdf</p> <p><i>časti tangramu</i></p> <p>http://janaondrackova.cz/wp-content/uploads/2018/12/tangram-%C4%8Dernob%C3%AD%C3%BD.gif</p> <p><i>predlohy tangramov</i></p> <p>http://janaondrackova.cz/wp-content/uploads/2018/12/tangram-p%C5%99edlohy.png</p>

ZAMERANIE AKTIVÍT	PRÍKLADY REALIZÁCIE AKTIVÍT
Rozvíjanie bádateľských zručností žiakov v prepojení biológie a chémie	<p>POZOROVANIE SLEPAČIEHO VAJCA</p> <p>Žiaci v skupinách rozbijú slepačie vajce na plytký tanier. Pozorujú jeho časti (použijú učebnicu biológie pre 6. ročník ZŠ alebo na internete vyhľadajú popis slepačieho vajca). Následne na papier nakreslia rozbité vajce a popíšu obrázok. Navzájom komunikujú a kontrolujú svoje obrázky. V ďalšej časti aktivity uskutočnia pokus. Vložia vajce do pohára a zalejú ho octom. Čakajú 10 minút, pozorujú, čo sa stane. (Vajíčko obalujú vzduchové bublinky, uskutočnila sa reakcia medzi uhličitanom vápenatým (CaCO_3), ktorý tvorí škrupinu a kyselinou octovou (CH_3COOH) – octom. Vznikol oxid uhličitý CO_2. Jeho bublinky plávajú na povrchu škrupiny a zdvíhajú vajce k hladine.)</p> <p>Vajce nechajú v octe do ďalšie dňa. Čo sa stane? (Ďalší deň žiaci ohmatajú vajíčko a stlačia ho. Škrupina tvorená uhličitanom vápenatým sa octom rozložila a vznikol oxid uhličitý. Za deň sa škrupina úplne rozložila a vajíčko zostalo chránené len blanami.) Žiaci svoju aktivitu zaznamenávajú aj mobilom a ak majú možnosť, pripravujú prezentáciu svojej bádateľskej činnosti.</p>
Rozvíjanie environmentálneho povedomia, práca v skupinách a schopnosť niesť zodpovednosť	<p>ŠETRENIE ENERGIE/PITNEJ VODY V ŠKOLE</p> <p>Žiaci pripravujú projekt s návrhom šetrenia energie/pitnej vody v škole. Spoločne navrhnu plán postupných krokov. Zostavia realizačný tím. Každému členovi pridelia úlohu, za ktorú bude zodpovedať (napríklad: hlavný manažér projektu, manažér pre publicitu, manažér pre komunikáciu so zástupcami školy, manažér pre komunikáciu so žiakmi školy, kontrolór dodržiavania plánu...). V ďalšej časti aktivity pripravujú plagát, v ktorom sa budú nachádzať informácie o pripravovanom projekte, jeho zámeroch, postupných krokoch realizácie a očakávaných výsledkoch.</p>

ZAMERANIE AKTIVÍT	PRÍKLADY REALIZÁCIE AKTIVÍT
<p>Teplo</p> <p>Cieľom úloh je:</p> <ul style="list-style-type: none"> – formulovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenia, – uplatňovať kritické myslenie, – formulovať svoj názor a argumentovať, – diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme, – kooperovať v skupine. 	<p>KALORIMETER</p> <p>Žiaci si v dvojiciach zostroja z jednoduchých pomôcok v domácnosti pomôcku, ktorá funguje ako termoska. Napríklad horúci čaj v ňom zostane horúci dlhší čas a bude chladnúť pomalšie, naopak zmrzline sa v ňom dlhšie neroztopí. Najprv veľkú škatuľu od nápoja prestrihnú na polovicu a do vrchnej časti urobia otvor na teplomer. Malú škatuľu odstrihnú tak, aby siahala do polovice výšky veľkej škatule. Malú škatuľu vložia do veľkej a utesnia ju kúskami polystyrénu. Nakoniec nastrihnú okraje vrchnej časti škatule tak, aby sa dala nasadiť na spodnú časť. Takto si žiaci vytvorili tepelne izolovanú nádobu používanú na pokusy s tepelnou výmenou. O funkčnosti zostrojenej pomôcky sa žiaci presvedčia realizáciou pokusov.</p>
<p>Práca a energia</p> <p>Cieľom úloh je:</p> <ul style="list-style-type: none"> – formulovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenia, – uplatňovať kritické myslenie, – formulovať svoj názor a argumentovať, – diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme, – kooperovať v skupine. 	<p>SKÁKANIE LOPTY</p> <p>Žiaci vytvoria dvojice. Ich úlohou bude pozorovanie pádu a odrazu gumenej loptičky. Pozorovaním nájdu súvislosť medzi prácou, polohovou a pohybovou energiou. Výšku loptičky nad podložkou budú určovať napríklad krajčírskym metrom, ktorý dočasne prilepia na stenu. Pred pozorovaním odvážia loptičku (napríklad na kuchynských váhach). Po uskutočnení pokusov žiaci diskutujú o vzájomných premenách polohovej a pohybovej energie loptičky. Učiteľ upriami pozornosť žiakov na platnosť zákona zachovania energie.</p>
<p>pH látok</p>	<p>pH LÁTOK ZISTENÉ POMOCOU ČERVENEJ KAPUSTY</p> <p>Žiaci pracujú v skupinách a pozorujú, ako dané látky zafarbia výluh červenej kapusty. Výluh červenej kapusty si pripraví zaliatím pár listov červenej kapusty horúcou vodou a vylúhovaním (5 minút). Žiaci pracujú s týmito látkami (mydlový roztok, citrónová šťava, prací prášok, ocot, sóda bikarbóna, voda). Na základe farebných zmien roztriedia látky na 3 skupiny (tie ktoré zafarbili výluh kapusty na červeno, na zeleno a na modro). Žiaci porovnajú svoje výsledky s ďalšími skupinami.</p> <p>Rovnako postupujú s univerzálnym indikátorovým papierikom.</p>

ZAMERANIE AKTIVÍT	PRÍKLADY REALIZÁCIE AKTIVÍT
<p>Prieniky a rozdiely v spôsobe a tematikách výučby v staroveku a dnes</p>	<p>HRA NA RÍMSKU ŠKOLU</p> <p>Cieľom aktivity je upriamiť pozornosť žiakov na prieniky a rozdiely v spôsobe a tematikách výučby v staroveku a dnes, čo by na nich malo, okrem informačného obohatenia, zapôsobiť aj motivačne. Aktivita je doplnená o konkrétne námety prepojenia výučby v Rímskej ríši s dnešnými vyučovacími predmetmi (hra na rímsku školu). Alternatívne je možné zapojiť aj námet na rozvoj komunikačných zručností žiakov.</p> <p>Žiaci si za pomoci štúdia relevantných informačných zdrojov (určí ich učiteľ) urobia predstavu, ako prebiehalo vyučovanie v časoch Rímskeho cisárstva (Rímska ríša) a pripraví improvizovanú hodinu na spôsob starovekej výučby. Je možné napr. prepojenie s matematikou – počítanie v rímskych číslach, alebo slovenským jazykom a literatúrou – čítanie diel rímskych autorov a zamýšľanie sa nad ich významom (čitateľská gramotnosť). Alternatívou možnosťou je prednesenie prejavu (rétorický výstup na verejne dostupnom mieste), ktorý by bol zameraný na upriamenie pozornosti na negatívne javy, ktoré trápia spoločnosť a o ktorých sa na dennej báze dozvedáme z médií. Súčasťou prejavu by mali byť návrhy riešení týchto problémov, ktoré majú neraz globálny charakter.</p> <p><i>Podporný informačný materiál:</i> https://www.magistra-historia.sk/pociatky-rimskeho-skolstva/ – rímske školstvo.</p> <p><i>Konkrétne príklady aktivít a doplnkové texty sú dostupné na Metodickom portáli ŠPÚ (predmet dejepis):</i> <a +filtrovat"="" href="https://www.statpedu.sk/sk/metodicky-portal/metodicke-podnety/?name=&subject=dejepis&school-type=&educational-area=&year=&submit=">https://www.statpedu.sk/sk/metodicky-portal/metodicke-podnety/?name=&subject=dejepis&school-type=&educational-area=&year=&submit="+Filtrovat</p>
<p>Motivácia žiakov k zamysleniu sa nad etickým rozmerom prežitých situácií z predchádzajúcich mesiacov</p>	<p>HODNOTY, KTORÉ ZVÝRAZNILA PANDEMICKÁ KRÍZA</p> <p>Cieľom aktivity je motivovať žiakov k zamysleniu sa nad etickým rozmerom prežitých situácií z predchádzajúcich mesiacov. Ide o porozumenie hodnotám, ktoré si po skúsenostiach s pandemickou krízou, sprevádzanou dočasnými sociálnymi a psychologickými zmenami, zasluhujú hlbšiu reflexiu aj u žiakov (možný následok: úprava hodnotového rebríčka, poučenia do budúcnosti).</p> <p>Žiaci napíšu krátku úvahu o tom, ako (ak vôbec) sa zmenil za posledné mesiace ich pohľad na hodnoty ako priateľstvo, spolupatričnosť, obetavosť a pod. (dôsledky prežitej sociálnej a psychologickéj krízy spôsobenej pandemiou); svoje postrehy by si mali vymeniť so spolužiakmi.</p>